



Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository



Սույն աշխատանքը արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առևտ նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

№ 54

160

ՊԻՂԱՏՈՍՈՒԻՆ ՄԵՔՏՈՒՊՈՒ

ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍ

Հաղղընտա Բամա Հէօքիւմթինին

Պիղատոստան թարէզ

Էթաթիկի մէքտուպլար



Թէօրութ 4 ԱՊՐԻԼ 924 ՏՊՐ. «ԼԻԲԱՆԱՆ»

Ֆիաթ 6 դր. Ամռի

444-ԱՀ (502)

ՊԻՂԱՏՈՍՈՒՆ ՄԵՔՏՈՒՊՈՒ

Ավերիմատ ինքիւր է ՏՅ Գիտարան կազիքասլուն
բերնիւմ



Դ Հ Ա Պ Ա Յ Ա Յ

2004

Ամերիկա Դիտարան դազէցաւընըն 1923 գիւղը
15 վէ 24 ն մէրըլու նուսխէսինին 376 սա-
հիվէսինտէ էրմինինէ «Քրիստոնուն»
հաղպենտա Պիղատոսուն Բօմա
իմբէրաթօրընա այնի զէման-
տա եազտըլլ իգի զըթա
էվրագ րէսմիյէնին
սուրէթի թէրծիւ-
մէսի տիր



33417-67

Տողարան Հիմանական

Septem^r. 1924

Հաճընլը

• १८ •

Պօմա ինքելաթօրունուն, Յիսուս Քրիստոսուն պու տիսնաւասա պուլունաւզու դէմանսա, Պաւալիսոս կինսառ Պիղասոսան սիւզալ էջէմէսի խուբինէ մաւմարիէ հինուէ. Իմրէբաժօր հազրէթէրինէ վէրամիշ ծըսուզու ձէվապնապմէնին այնի սուրէթի թէրծիւմէսիսիր:

Խէջքիւր մէքթուպին այնի սուրէթ ալլիսի բօմասա կայսէր քիւթիւ պիսանէսինուէ մահփաւ պուլունումարտորբ:

Սուրէթ մէքթուպ

Իմրէբաթօր կայսէր Տէղէրիօն հազրէթիւրի:

Խւագիւր ալմապանէ տէրէնէ արգուքէ չ պաւանաւզունու մալիս մ ածիզանէն օլմաւչուր, իշմէ թահքիրաթ ածիզանէն նազարբէն զաթընդզա թափակաթիր իիէ պէյսն էլլէրիմ:

Արամէզասա Յիսուս Քրիստոս նամնասա պիրէցի տանէմ կէօլ իւն տիւ պու զաթը փէյզանապէր ելքին կէօյն քրափէր՝ մախւս-քաթւն եարաւրձքը աէյօրլասու, հէր կիսու չօդ միւճիզէլէրինի իշխափօրը պիր սէօփի իիէ խասոթալարա շիթու վէրաւու էօլուէրի աբրէլափյօր քէօրէլէրին կէօպէրինի աչքյօր, ճիմկէլէրին ճիմէրինի չիթարիլոր: Քէօթիւրումէրի եէօրիւսափյօր, սազըրլարը իշխթափիլյօր:

Քէնափափ օրիւս պոյսու հէմ ու զաւազը շիքինուիր քի կէօրէն մըր ես սէվմէ յէ եաստ կէօրմէնէ մէնպուր օլույօրլար,

Սազըրը քուլաքրարնա քասար ձէվիզի բէնիկնուէ կիւմը բան պաքի օմուզլարս քասար էնէն քրամբառ թօփաք բէնիկն կինուէ վէ տահա ալատը, նազարէթին կիսու սազըրը: Զէրէսի փէրանաք վէ հէմ կիսուզէլտիր, սուրնու վէազզը զայէթ թաթըլը

արը վէլնասրի վաճիսպ խզրէ թարիփ օլունմող, սաքտըր սէյթէք պաքընը չօք մազլում կէօղէրի կիւղէլ վէ մազի րէնկինուէ աիր, թարիփի շունտանարը. քի, կէօղէրինուէն վէ կիւղէրինուէն արս իսէն զիյա թարզը պիր կէօլէնլէր թէքրար կէօրմէնէ արզու էտէր լէր, թազիրի գորգու վէրիր. նասիհաթը աղայըշ կէթիրիր կիւլափսկինուի քիմսէ կէօրմէմըշ անձագ աղատը զոք կէօրիւմըշալիք, ելլէրի վէ քողարը չօք զայիփ զարիփ սէվապլարը խու վէ թաթըլը, ինսանլար արասընաս չօք կէօրիւնմէզ կէօրիւն սէ պիէն էտիպանէ խէֆարիւզ իիէ կէօրիւնիւր, վալիտէսինին պու սէմթիրտէ էմալըրզ կիւղէլ օլունզու կիսու քէնափախտէ թարիփ օլունմազ աէրէնէնէն իւսունլուսիր, արզուսունաւ խէնիկ մոթ լաք օլումարափարա կէօնուէ րիրիմ, իրմի փչին սէօզ օլունուր խէ քէափայէի իիմէրիր քիմսէնան թարիփ օլունմաքողըն պիլիյօրփի, երասողէմ չէնիրի որունաս քօրքար, չօք սէփա եալըն այսոգ պաչը աչքը կէզէր պունու կէօրէնլէր մէննուն զանի էտէրէր՝ լաքին սէօլէտիչի վազրիթ հէրքէս քօրդուու թիթրէր պազրարընմն տէտիրէրինէ խանմար լազըմ իրտէ սէքոյէ ամուպիմ զաթ» Հիմուլէ զատար կէօրիւնմէնիի ակր հաթսա չօղլարը պունուս և կլլան, տէյս խման էտէրրէր պու սէպէպաէն պու պիր ֆէյլ մախլուքարտան պէհուզուր օլույօրըն պունտան քիմսէ ինձինմէտիքտէն զաթը նազար լութփ վէ ինսան օլունտուքը լութընը իրրար էտիյ օրլար: Զաթը ալինփին էմրինէ իմթիսալըն իշպու շուքար ածիզանէմթանիրիր գրլինմթընըրը:

Պէնաէի եէնուախսիթան վալիսի Պօնտիս Պաւալոս Կինսախս Պիղասաւ

«Գայեր շատան տիքս սր եսկի պիր եվրամ ռեսմիյենին Բօմա վասիկան աւեայընտա չի, Պիղատուրն եանի և ենուտիսան վալիսին ին ։ Թէպերիո իմբերաբօրա եւազրդը պէյաննամէ օլուզու գան զունույօր»:

«Եազարերի Յիսուս վկեարբնան տօպայր
Եւրևայէմտէ վուերա կելենսէ պէտ
Իմբարլարն իզահարբըր»:

պուտ տիքսարա շալան ռեսմիյելի նեմմիյէրէ պիրպօնու պիր ինկիլնէ քերնիւմսի ելտէ երմէկիլիկ դարեր ետև 11, 2. Մահան նամբան քրիստինան պիր վարդէ ենալի միննեթարտրը։

Մուռամիլն պիրնենի տեմաօլարադ պու մեսէլ հազրնեան պիր ալաման աւիմինտէն իօիքինի վատիկաննրն վայէր պէօյիտ քրիստիաննէսէ պիր խաչ սէնէ առար արինի պուրմակա ջամքը իսի ։ ալաման քեռօնեսուորի պու եսէրէ օլգատար հնէմիյէր ալ սէկիլթի լամին, պիր զաշ սէնէ սօնրա քերար մեսէկիլի վարդէ նինինի տօնի ելտէսի ։ վախ նէնի իօիքիկիննէն դպյէր մերաելանը վէ նինայէր նէնի տօնրու պուրման Բօմա վատիկան միւսրեւար միւսինի տօնի նինինի տօնի ելտէ երմէյիյէ դպյէր ելտէսի։

Նինաեկ մարլը մահան (72) տալեր վէ (44) աենը պիր մասրաֆ իէ մաւվաֆամ օլա պիլտի ։ Պունու քերնիմն ետնիյէր պիգէ նա պալիմքիւր ։ վային վատիկան օնուն տօգուր օլզուդ ւնեա օլուբէ

պրամայօրլար Եինեսէ վատիկանըն պու եազրլը և վրամբըրն երժ քարափրնան եազրլըրլնը սիզ նենինիզէն հէօմ ետնիզ եալը նըզ ուրասը աւիմեարտրի պու եազրլը ռեռուլլարն Բամա մատեսէսէի եալ լորմաքնա զըս տէկիլտիր պիլամ և տահազիատէ մուրապրի իէօրիւնիւյօր իմտի զիլատէ պէյան եսերիզ ։

Պիղատուսան արժ օլունան մերուպուն երմինինէտէն րիւրնէյէ քէրնիւմէսի սր:

Թիպէրիսս Իմբէրամիօր ։

Իգէթլի վէ ինթիշամլը սէլամ ։

Կէչն պիր գաչ կիւն զարֆընտա էյալէթիմտէ վուդու պու լան զայէթ էչէմմիյէթլի վագաալարը տիւշինտիւմ քի թտփակւթը իւէ պիլտիրէլիմ ։ էկէր պունլար վազըթլար միւսուրինատէ պիգիմ միւլէթին միւսմագպէլընը տէկիշաբրիբաւէտէ թէամիւպ էթմէյձէկիմ։ Զունքի զան էտէրսին քի սօն վազըթլարտա իլլահար պիգէ զատըր էտիյօրլար սանքի ելնուախաթանաա վալէրիսս կրաթիսուուն եէրմնէ վայի զտուդամ կիւնէ լանէթ էտէ ձէկիմ գտատար վարտըր։

Երուս սղէմէ մուվասէլէթիմտէ է մր էյլէտիմքի մուհաքէմէ սալօնտնտա պիր չէրէֆիլ զիյափէթ թէրթիզ օլունսունքի տակէթ էթմիմ վալիլիալլարը

Այնի վալլըթտա հէչ պիր միւսաֆիր կէօրիւնմէտի պու խաչ պէնիմ չէրէֆիմէ պիր հաղարէթ իտի, պիր գաչ կիւն սօնրա պաչ քեահին զիյարէթէ թէնէզիւլ իթտի խատէ պու կէօսթէլտ

ի ահզալ սողուք վէ սախթէ խտի, պիր դաչ նօքտատա կելէ-
մէտիթնին սէպէպինի կըօհա քէնտի մէսէպէրինին թօմալը-
լարլա պիր զիաթէթ մասարնատ օթուրուպ իշրէթ էթմէլըրի
տօղրու տէկիլմէց, տիւշինտամքի պու իթիրազընր գապու-
էթմէթ տահա տօղրու օչանաքտրըր, լարին օ տաշիպատ իդնա
օլտոմքի օնլար քէնտի քէնտիլիրի զալիսպէրին տիւշմէնի կէօռ-
թէրիյօրլար, պահա կէլիրքի մազլուպ չէշիրլէր իշրիանտէ նե-
րուսաղէմի խտարէ էթմէթ հերիսինտէն միւշքիւլացր: Ճէմիյէթ
օլգաստար վէլվէլէ իթմէթքտէ խտլէրքի հէր սահամտա պիր իխ-
թիլալ թէլիքէնտէն եաշայօրտառմ: Պու կիպի իհթիմալաթա
քարչը, պիր եխու պաշը իւե պիր մըդտար տաքէրիմ զափարի
Սորիտ վալիսինան եաբարլ խթէտիմ օ ճէվասպ վիրափիքի կէնտի
նին մէջնու տաքէրի անհագ վիլակէթի խտարէթ քեափիսիրի:

Քօրդալը քիր պիզիմ եմրիրաթօրդուկ քէնտի քիւթուհամթրնը
տօյմազ սուսուզլուզունուն քէնտի զավվէթինի տազրթարզը
ճէնէթտէն տօլայը հի քիմէթ ինորիազ պուտած ադ, հէր թարափ-
տան պահա ելթիշն միւսիթէլիփ խտլէրլէրին արասորնուն պի-
րի տահա զիստէ արդաթընը ճէլու էլլէտի:

Աէուլէնիյօրքի Յալիկիա տախութնաէ պիր կէնա զուհուր էթ
միշտիքի քէնտինի իբաալ ետէն իւանարին խտիլէ էթաֆէթ
եէսի պիր տին վազ էաբիյօր: էկէլա շիւրէլինտիմ օլմայաքի պու-
նուն մէպտէսի հէարիի թօմալըրար ալէնինաէ քալտրըրաք օլուն
չօք կէշմէտէն զորդում տաղրլուր նաղարէթի Յիսուս տահա
զիստէ թօմալըրըն տօսիթու կիպի սէօլիքուու, տեկիլքի եէ-

Պիր կիւն չէլօվամ Սավուզունըն եանընտա կէզտիկիմ
վագըթ օրատա սէօյիւք պիր իզտիհամ վար խտի քալապալլզըն
իշնուէ պիր կէնձ կէօրախում քի պիր աղանա տայանմըն էնալ-
իէ մազլումանէ նութք էտիյօր խտի սէօյէտիլէրքի օ Յիսուսաբր-
էօյէ օլտուզունա քուայձա ֆալդ էտէ պիլիր լամ, չինքի,
քէնախնին վէ պէրապէր պուլունանկարըն սէօյիսէրինտէ օլան
ֆարդ պէօյիւք խտի, քէնտիախնին ալթուն բէնկինտեզի սաչ վէ
սախալը կէնտիսինէ պիր թարզ տահա վէրիյոր խտի, 30 եաշընտա
կիպի խտի տահա կիսզէլ վէ սազբն պիր չախս հիշ կէսոմիշ տէկիլ
տիմ: Քէնտիսինին վէ էթրափինտազիլէրին սիսն սազալ գում
րալ սաչարըն վէ սցիտիւարըն արասունուա պէօյիւք միւպայէ-
նէթ վար խտի, քէնտիախնէ միւսափաւէ էթմէթ իսթէմիյէրէք
եէօրիւնչէ տէկամ իթտիմ լազին, քիսմիսպիմէ իշարէթ իթտիմ
քի խտինամա պիգէլչիս դալաք վիրսին, քիսմիսպիմին խտի
Մանլիս խտի, օ էարայիցատա սազբն օլան կատալինէլի սէզզէ
չէն պէօյիւք ճասաւուն թուրտուն խտի, Մանլիս էվլէլա եէ-
նուափաթանուա սազբն օլտուզունուն նէնուափէյէ զայէթ աշխա-
րըր օ պէնի չօդ սէվիր վէ էմիկէթէ շայեսթաարը մանգէմէ
սալնունուա կիանըրէգ Մանլիս պուտում օ Աէլուզամտա Յի-
սուսուն սէվէլէտիկի վազլչքը արահա նազլ էթտի:

Բեափիկոտա ֆիյէսոփլարըն իշէրինին իշնուէ պիր չէյ
իշիմէտիմքի Յիսուսուն թեմսիլիրիմէ բուպար օլունուն:
Երուսաղէմին քէլլիմէթի ասլը եէնտափիլէրինտէն պիրիս տորա
քի եմրելաթօրա վիրկի վիրմէք ճափզմի եռքսա տէկիլմի, Յի-

սուս ձեվապ վէրտի օքի Խմբերաթորընըն կընը Խմբերաթորա վեր վէ Ալլահըն օրանդտա Ալլահա վերին:

Քիստինին ալիմ սէօզլէրի իշխն իտիքի Շնա հիւրիէթ վեր միշտիմ չիւնքի քինտիսինի տէրտէսթլէ Պոնտոսա մէնփի էտէ պիիրիտիմ, վէ լաքին, պու Ռօմալրլարըն տաէլեթինէ վէ սիրէթինէ գարշը ուրծաք իտի պու տաէմ նէ իսխթիլալձը վէ նէ ասը իտի, կինտինէ սիլախրմէզսիզէն կինտինի մուհաֆազա էտէր իտիմ հնչ պիր սուրէթլէ պրօտօրեան էմիրնամէսինտէն մէն էթմիւտէ գ օ սէրապէստ իտի սէօյլէմչչէ, էնալիյի թէ ճէմիւտէ տաղէթ էթմէյէ, վէ չակիրթ թոփլամազա: էկեր իւ սապէթ էթմէսին պէրգի օլաճագգի պիզիմ էճ տատրմզըն տիյանէթինի Յիսուսուն տիյանէթի մաղլուպէտէ Ռոմա տիանէթինին թաղէ ճէնազէսինին սէպէպիյլէ նէճիպ պիր թէննէզիւլի օլաճագ իտի, հալպուգի պէնիմ կիպի պիր զէվալլը տախի Քրիսթիանլարա իրատէթ լազին, պիզիմ միւսթէզպէլի միզի արասընտա պիր ալաթի օլաճագ իտի, լազին Յիսուսա վէրիէն պու կենիչ հուրիյէթ եէնուտիերի շըմարտափ տէյիլգի Փազիրէրի զէնկինկերի վէ միւթէզալիպէրի Հուտիգաթալըրդի Յիսուս պատնլարա զըս իտի վէ պէնիլէ նիդիարըմձա պու պիր սիյասի բլան իտիգի, Յիսուսուն սէրպէսթիյէթինի մէն էթ-

նէլէմա վէ Քէրիստէրէ տէր իտի սիզ էնկէրէգ ելլանլարը էվլատէրի սընըզ պատանալը մէզարլարա պէնոցսինիզ, գաշտէն կէ այլուն կինին մաղլուր հէտիյէսինի րէսու էտէ-

էգ տէր իտիգի տուլ զարդնըն րէննէսի սէնինդինտէն տահա զըրմիթլափիր նէրկիւն Եէնուտիլէրին էնամիլիկինէ գարշը շիգեամէթ օլուրտու մահգէմէ սալոնըրնտա: հաթտա խապէր ալաըմզի պիր պէլա վուգու պուլաճագ իտի զէնափսինէ, ըլունզի պիրինձի տէգիա լարագ եէրտ սաղէմ բէզզամպէր տէնիւլին թաշլահա, էկէր պիր առ բիան մահգէմէսի ատալէթէ մուալվագափէ էթմէզ լոէ իմրէլաթըլա միւրէնամին էաէնէղլէր լազին, մէճ մսի այան պէնիմ պու կիտիշաթըլը մուլվագրգ կէօրտիւ, վէ վար օրունքի անէմլիրին մոհաւ էաէսի սիլթավտէն սոնկրա ևարալմէը ասքեր կէսուտէրէճէքլէր, իսխթիլալը մէն էթմէյէ Պայէթ զարիփ օլատուումտան էօյլէ պիր քալար էթափիմ քի Պրտոորեան մահքէմէսինի անզ պրագմայարագ շէնրին ասայիշնի թէյէմին էտէյիմ:

Յիսուսա եազարագ րէճա էթափից քի մահքէմէ սալոնունտա պիր կէօրիւշէլմ վէ կէշափ, պիլիրոնինքի պէնիմ տամարլա ըլմտան ագան գան Յոմալը Բորանըեալը զանը իլէ քարըշը նէ գորքու պիլիր նէ չօճուզգա հւսուիյաթ:

Նէ վազըթ նազարէթլի կիօրիւնտիւ, հավլուտա կէզիյօր խտիմ. այազլարըմ զան իտէրախնքի պիր տէմըր Էլ իլէ մէրմէր աէն եարըլմը եէրէ եարըշար վէ միւճրիւմ պիր զաթիլ կիպի պիւթիւն վիճուտմէթ թիթրէրիափէմ վէ օ նազարէթլի սապին վէ սուճուզիտի, նէ վազըթ սպաւ կէլափ տուրտու վէ պիր իւշարէթ իլէ զանն էաէրսինքի օլուրատայլըմ տէմէք իսթէտի պիր աղ վազըթ հայրէթ վէ զորգու իլէ սպագտըմ պու կէօրիւլ միշ անվալ ատէմինէ:

էօյլէ պիր ատէմգի պիտթիւն իլլահարըն սըֆաթընը կէու
թերէն պիզիմ թասֆիրմիւրէ նա մալիւմտիւր,

Նիհայէթ Յիսուսա տետիմքէրէ զիլլիյէրէք էյնազարէթիկ Յի
սուս , կէչէն իւչ սէնէ դարբընտա սանա չօգ սէրազէսթիյէթ վեր
տիմ սէօյլէմէտէ , վէ րիշման տէկիլիմ : սէնին սէօյլէրին ալիմ
ատէմ սէօյլէրիտիր պիլմէմքի Սոկրատէս ևախուս Պրդատոն
օդումուշմուսոն օքումամըշմըսըն , եալրազգ չու գատարլըլընը
պիրիյօրըմ քի սէնին նութքույոն իշինաէ էօյլէ ալի սատէ ձեզ
միյէթ վար տոր քի ոլ փիլէսոփիլարտան իւսախոն գըլըյօր , իւմ
բերաթորուն մալիւմաթիր վարտըր պէն պու ձէմիյէթին արա
սրնտա աճիզ պիր վէքիրմ , սէվինիրմքի սանա օ սէրազէսթիյէթ
իր վերափմքի օնա դաթէն սէն շաէսթէսին , լաքին , հագի-
գաթը սէնտէն կլոլէմլի տէկիլիմքի սէնին խիթապէթին սանա
քըրչը գուզէթիլ վէ պարըշմազ տէնչմէնլէր զրյամ էթտիրմիշ
տիր , Սոկրատընտա քէնտի տիւշմէնլէրի վար խափ անլէրին
տուշվէթին ; գուրպան կիյյուն , սէնին ալուշմ , ալէրին խսէ սէնին
սէօյլէրին սէպէպտէն սանա վէ պանա իքի գաթ կէրկինլիք
հասըլ էտիյօրլար , շինգի , պէն սանա հարրիէթ վերափմ ան-
յեր սէնին տախի իշմիքի էտիյօրլար տիյօրլարքի կէօյա պէն
սէնին իլէ իթթիփագ էթմիշիմ վէ պահուու իլէ Ռումանըն , Են
հուտիէրինէ պախչ էթտիկի ճիւզի սիասի գուզէթիտաէ ալա ,
ձալրդ : Պէնիմ ըէճամ - տէկիլքի էմրիմատիր , պուշտան սոնկրա
տահապիյատէ տիգգաթլը օշասըն տիւշմէնլէրիյին դուրուրու-
ռա թօգանմա իհթիյաթիը օլ օլմայափի ճանիլ էնալիյի սէնին
աղէրինէ գալարընլար վէ պէնի մէճպար էթոնլէրքի ատէ-
լէթի իծրա էտէյլիմ :

Նազարէթի միւթէպէսսիմանէ ճէվապ վերափի էյ զէմինի
հագիմ , սէնին սէօյլէրին հագիգաթ իլիմտէն սատըր օլմազլար
«Թուղեանսա «սէլէ» սէօյլէքի տաղտա քաչ տէյու չիւնքի , աէ
րէնին աղաճլարընը քէօքիւնտէն սէքէճէքափի թուզուն իսէ
գինտինին խալքինին էմրինուէ իթաաթ էթմէկէ մէճպուրում աէ
յու ճէվապ վէրէճէք . թուղեանըն նէրէյէ աքարընը եալընըզ
Ալլահ պիլիր :

Հազիգաթէն տէրիմ սանա «սարօնուն» կիւլիւ աչըլմատան
սատըրըն գանը աէօքիւլմիյէթ տէտիմ , մէյուսիյէթլէ : Սէն քէն
տի ալմիկին իշին տահա զիտտէ խէյրին վարտըր օլ ճէյէ-
ճանիլը վէ մազուն Բարգսէցիլէրտէն , նուարա Ռումալըլարըն
վէրտիկի հուրրիյէթի եանլըչա խոթիմ ալ էտիյօրլար վէ իմբե-
րաթորուն ալէյնինէ քարչը հիլէ թէրթիպ էտիպ պիզիմ եաք
տըլըմլզ էյլիկի գորդաքըլը հէմլ էտիյօրլար հէմսիյաթազ
սէֆիյիկր տահա սիլմիյօրլարքի օրմանըն քուրտուկեասիաա
քոյուն բոսթու կէյինիր , սէնի անլէրէ քարչը մուհաֆազաէ ,
տէճէլիմ պէնիմ ատիլ սէրաելըն սէնին իշին մէճատանէ կիպի
աչըգաթը՝ Յիսուս պիլա գայտ պաշընը սալլաար վէ լութթիլէ
մէմնու իլահ պիլր թէոլէսումլէ տէտի , կիւն խիթամա կելտի-
կինուէ իպն իւլինտան իշին նէ սէման խզինուէ վէ սէ թաճթը
զէմինուէ մէճատանէն պուլունաճ սգ իշթէ , սատըրըն մէճա
խանէու օրափի ացր տիյէրէք սէմավաթը կէօսթիքտի , բէյզանպեր
ւէրին քիթապլարըն եազարդարը լազըմտըր քի , իմրա օլուն-
սունւ Էյ կէնճ աէափի եալաշճա , պէնի մէճպուր էտիյօրլարըն
քի բէճամը էմրէ թէպարի էտէյլիմ , պէնիմ զիք խարէմէ , թէրք

Թլունան վիլայէթին ասայիշը պէօյլէ իսթիյօր :

Սէնին խիթապէթինտէ իհմիմալը տավրան նիզամող հարէքէթ էթմէ սաստէթ սէնին իլէ օլսուն էյիլիք իլէ կիտէսին : Յիսուս ճէվագ վերափ էյ զէմինէ հագիմ պէն տիւնեաեա հարագ կէթիրմէյէ կէլմէտիմ իլլա, սուլի վէ մունապպէթ: պէն Ռումանըն Օգոստոս իմբէրաթորունուն տիւնյայա սէլամէթ վեր տիկի կիւն տօղտում պէնտէն գովալայըշ կէլմէզ պէն օնու պաշ քասրնտան մէմուլ էտէրիմ, վէ պէնիմ փէտէրիմէ իթամթէտէտէրէք թէհամիւլ էտէծէկիմ էօյլէ իսէ սէնին տիւնեավի թէֆէքիւրաթընը գալտըր սէնին իթմիտարընտան եօգարըտըր քէֆարէթ մէզպահը էնինտէ սրուլունան դարպանը գուրթարմագ պէօյլէ տիյէրէգ պերագ պիր կէօլիէ կիպի սէրայըն բերտէս արդանտան նիհան օլտու:

Յիսուսուն տիւշմանէրի քէնտի ինթիգամլարընը ալմագ իչուն Քալիիս վալսի Հէրովդէսէ միւրաճաթ էթտիլէր Հէրովդէս էկեր քէնտի էֆքեարը մուզայիրիսինէ իդնա օլսա իսի տէրհալ Յիսուսուն էօլիւմէ հիւքմ էտէծէք իսի լաքին. ֆիրհազիդա քէնտի միւլւրիւնէ շէրէֆիլէ իթմիսար էտէր իսի մէճլիս այան իլէ օլան քէնտի թէսիրինի միւնֆէրիսի պրադմագ էմիլինտէ իսէֆիյօրիսի, պիր կիւն Հէրովդէս պրոտորեան մէճլիսինտէ պէզիարէթ էյլեւտի վէ մուֆարագաթընտա ճիւզի զանուշտուտան Նազարէթի հազընտա էֆքարըմ սիւվալ էթտի, ճէվագ վերտիմքի Յիսուս, պօյիւք մըլլէթէրտէն մէյտանա կէլէ ֆիլիսոփարըն պիրիսիտըր հէմուէ, քէնտի թալիմաթլարը գութտի ցէթի պողմագտա տէյիլտիր վէ հէմուէ, Ռումանըմ մաքսաթը օնուն հարրիյէթինէ թոգանմագ տէֆիլ իսի, քէնտի առփլ իշլէրի իշուն

Հէրովդէս պիր թավրը ֆամիանէ իլէ կէուլիմսիւտի վէ պանա իսթիհազա քըլլըզըլլ պիր ըիտէթ իլէ սէլամ վէրէրէք այրուտը Եէնուտիկերին պէօյիւք պայրամը եագլաշըյօր իսի վէ ծոլարըն քեաչմլէրինին մազսատր պու պայրաց զէյնէթինտէ զէյնէթին մէսէրէթինտէն մրւսթէփիս օլարագ մազսալարընը զուլլատէն փիլէ չըգարմագ իսի :

Պատրուճքի խենան էտէն ւիր չէնր տախիլինտէ պիր ավուճք կէօյնիւլլիւէր իլէ եալլնբղըմ, վէ իխմիլալը մէննէ զայրը միւք թէտիր օլուպ պաշքա պիր չարէ պուլունմատրզընտան մէճպուր օլուում քի կէնտի հալինէ պրագմայա: Վիթիլալձիլար Յիսուս սու թութմուլար իսի հէմուէ, մէճլիսին գորդամալլարը եւդ իսի չիւնքի, գէնափիկերին րահչպիկերի պիրլիքտէ կէօզ գարատաձագւարընտա իթիմատ էթմիչէր իսի օնլար իսէ պաղըրմաղա պաշ լասրլար օնու խաչա չըգար խաչա չըգար :

Ու վագրիթ իւչ գուվէթիլի բարթիլէր Յիսուսուն ալէհնտէ իթթիփագ էթմիշլէր իսի, պիրինձի Հէրովդէս թարաֆտարը վէ սաթուկիլլիւէր օլուպ պունլարըն մաքսատր ֆամիտէլէրի իթթնոգտատան իւէրի կէլիյօր իսի, Յիսուսուս լանէթիլէյօրլարար վէ Ռումանըն թէկսիրինտէն օսանմըշլար իսի պէնիմ իմբերաթորուն թագսիրինի թաշըյան պայրագլարըն ազիզ չէնրէ կիրմէսինի չէքէմլէյօրլար իտր, պէն իսէ զաթէն պիրմէլէրէք թաքսիրին պու քուսուրունու իձրա էթմիշ իսիմ լաքին քէնտիւլլէրին ախնինտէ պու զուտսիկէթ թէնզիլ էթմէքի քէնտի կէօլլէրինէ զայէթ ճէսիմ իսի լազին, քէնտիկէրին պաղըրւարը ալթինտա պաշզա պիր իզտիրագ տահա զայնայծր իտր օնլարա թէքիփ էթմէգ իտիմքի ասձարըն բարսորնըն պիր զըս-

մընը էսկիզէր եաբմաղա սարփէտէյիմ, պու թէքլիքիմէ հիտ-
տէթէնմիշէր խտի. Բարիսէցիլէրաէ Յիսուսուն տախմի տիւշ-
մէնէրի խտի վէ պիզիմ հիւքիւմէմէ էնէմիշէթ վէրմէզլէր խտի
Յիսուսուն թէքտիրէրինի դայէթ կիւճիւկլէ հազմ խտիյօրլար
խտի քի Նաղարէթի խւչ սէնէ զարքընանէրէյ կիթսէ անլերին
ալէյիննէ սէօյլիյօր խտի- եալընըզ խլեմեյէ զայէթ զափ ֆա-
սիտ գալա օլտուգլարընամն պիլերէք սաթուկելիլերին վէ Հերով
թէս թարաքընա պիրլեշտիլէր պու խւչ րարթիլեր տէն պաշգա-
ռէմիլ վէ հայուուտ էնալիյէ լալըմ խտիքի գարչը կելէ խտիմ,
օնլարքի պիր իխմիլալա պիրլեշմէքլիկի վէ օ երւզաէն ըրդանագ
ֆէնալըդլարտան խտիքասէ էթմենկէ հազըր խտիյեր

Յիսուս քերաչին ազգամըն է օնիւնէ սիւրիւլինէրէք էօլիւմէ հիւքմ
էտիլմիշ իսի վէ օ սրբատա, պաշ քեանին կայարա հիլէլի թա
սփաթ էկսպէրտի, ման քիւմիւ հիւգմ էթմէք իշխն պանա կէօնտեր
աղիկր ձևվապ վերտիմքի նէթէք քիմ Յիսուս Կայարալըսրը հիւգմ
էթմէգ Հերովդէսին խոտրէսինէ տիսչեր էմր էթտիմէկի օնը կերի
կէօլիւրախնլեր օ ուսիթա բուպ պաշը գէնսի ածխլիկինի պէճանէ
էտէրէք պանա օլան ատելիթինի ինոգեարլէ պանա կէրի կէօն-
տերտիգի անըն միւսթեգպէլինի թէկրար պանա հէվալա էթտի,
չոգ կէջմէզտէն սէրայրմ ապլուգա օրունմուշ դալայա տէօնտիւ
հեր տաղիւտա իիթէլալնըւար ֆալլալաշմաքտա իսի երւոս
առզէմ նազարէթ տաղլարընտա թոփիանան իդտիհամէ ճօշու-
յըրտու, զանն էտէրախնքի պիւթիւն նէհուտիաթան միւպարէք
շնէիրէ տէօքիւլիւյօրտու, ֆամիլիամքի պիր Թրանսըզ զըզը
իսի զանննա միւսթագպէթ պէղէրէք, աղլայարագ աեալըրմա
զաբանըզ տէր իսի, սագըն, պաւ ատէմէ թոգունմա չինքի
պիր ապիգտիր, տիսն կիծէ բայցմատա քէնտէսինի կէօրափիւմ

«սուլար խւզերինստէ եէօրիյօր իտի վէ ըհպկեարլար իլէ ուշ
դուխյօրտար, օ տենիզին տալղալարընա վէ պալրզլարա սէօյէ-
յօր վէ հէրիսի քէնտինէ իթամաթ էտիյօրլար իտի վէ իշլէ քէ
թրոն տաղընտա սէլ գան կիպի աքըյօր իտի Անսարըն սանէմ
լէրի քեմ նէլթէ չիրքափ իլէ տոլու իտի, հէյֆէլին ամութլա
րը պէլ վերմիշ իտիլէր վէ կիւնէշ պիր պազիրէ գապըր կիպի
հասլը իտի, էյ Պիղատոս էյէր գատըն բէճասւնա գուշագ վեր
մէջ իտին սանա թէհլիքէ խսպէթ էտէր գորք, պիր Յօմա
մէնլիս այանընտան վէ իշրերաթորուն գուշէթինտէն գորք,
Պու վազըթտա մէրմէր մէրտախլան իշտիհամըն աղըրլըղընտան
սարուըլիյօր իտի, Նազարէթլի թէքրար պանա կէթիրմիշէր
իտի, մուհաֆչըզըմը ալարագ մահքէմէ սալօնունա իլէրուլէտիմ
սէրթ պիր թարդ իլէ սօրտումզի, նէ իսթիյօսունուզ ձէվապ
վէրտախլէր քի, Նազարէթլինին քաթլինի, նէ գապահաթ իշ-
էմիշատիր, օ քիւֆր էթաի հէյ քէյին երգըլաճաղընա փէյդան-
պէրլիք էթաի քէնտինի... Ալլահը [էվլատը] ողլու մէսիա, Եէ-
հուտիլէրին բատիշահը եէրինէ քօյօր Սէօյլէտիմքի Յօմա ա-
տէլէթի էօյլէսի քասահաթլարը էօյլիմէ ձէզալտնտըրմագ:
Մէրհամէթսիշ գալապալըգ եխգսէգ սէսլէ պաղըրտար խաչա ըր
գար օնու խաչա ըրգար, գուտուրմուշ գալապալըղըն կիւրիւ-
թիսիւ սէրայըն թէմելինի սարութմար ձէսիմ գալապալըզ ա-
րասընտա պիրիսի թէլաշուրդ կէօրինմէգաէ իտի օ իսէ Նազարէթ
լի իտի. քէնտինի մէրհամէթսիլզէ քովլայանլարըն էօլքէսին
տէն մուհաֆագա էթմէկէ օլան պիր չօգ զայրէթիմ աքիմ
գալար, պիր չարէ խնթիխապ՝ էթտիմ քի օտա քէնտիսինի գուք
թարտմազ պէնձէ պերինձի չարէ իտի, էմր էթաիմ քի տէֆ

իւսուն, վէ պիր տէսթի խոթիչքեք հաղըռունու էօնիւնտէ ելլերիմի երշքարըմ անյաթմագ իշուն պու իշէ մուափաւ գաթ էթմէյօրում լազին պօշ եէրէ ո ճիզլէր օնուն գտննա ոուսամբ խտիէր, պիվիմ սիյասի իխթիլալլարըն արա սասընտա պու գալապալըլին մուսիր վահչէթինի չօք կէօր միշիմ լազին պու անտէ կէօրափիլում անլէրէ բաւպար օլունալդտա օնլար հէջ խտիէր հագիգաթէն տէնիլէ պիլիրդի, ձէնէնհէմ մէյցքիանրնէն պիւթին չէյթանլարը պուբայա եէրուաղէմէ թորիանմրշ խտիէր, խղտինամ կէօրին նիշտէ աէցիլդի եէօրաւր խաի իլլա տէօնէն վէ եռւգար լընան տալգալար կիպի սէրայըն գարուարընան սիօն տաղընա զատար տօլու գէնտի չէնտի իիէ եաելլրյօրաը էօյլէ պիր շամաթա սէս վէ կիւրիւթիւ իլէզի բանմնիա իխթիլալընտա նէ իշխորմիշ վէ նէտէ Թօմա մէջլիանին պողգուն լուզունտա:

կիթտէգձէ կիւն գըշնկ գարանլրդ փէրտէսի կիպի գարարար նասըլքի կէօրփկմիւշտիւր Հուլիոս կիսարըն զեֆաթը վաղթնուպ օգի թըպգը մարտըն 15 ինտէ խտի պէն տահա խեան պիր վիլայէթին վլլիսի սէրայըն տիրէզլէրինտէն պիրինէ եան կէլէրէզ միթէէսիր պիր էկպեար իշնտէ տիւշինիոր խտմգի պու էզինէթ չէմանլարը գապահաթսուզ պիր նագարէթլիյի է՛լիսմէ նաւրէ կէօմիւրիյօրլար իդի կմրաֆընտա գիմնէ եոդ խտի պողում վէ միթէէսիր պիր րուն իշէ իհամիէ օլունասում մուափրզլարըմ վէ եիւդ պաշը տախի ասայիշի թէէմին էթմէդ իշուն զուվէթ օլարադ սիվարի ասքիրի իիէ պիրլէշմիշ խտիէր եալլնդ գալը

ամիմ վէ գըրըմըշ գալպիմ պէնի իփնա էտիյօշ իտիքի օտագիտատա վուքու պուլան տէյլքի ինսանլարըն իլահարըն թարիխինէ մախսուս խտի գողքօթատան եիւքսէք պիր սէս իշխորմիթիքի հալա վասրթասըլլա էօյլէ պիր աճըքլը հալաննասըյօր խտիգի, էօլիւմլիւ գուլագլաս հիչ իշխորմէմիշալիրէր: Տաճարըն գուպիէսինին իւզէրինէ սիյահ պուլութլար էնտիլէր վէ պիր փէրտէ կիպի չէնիրի գարատըլար սէմաժ վէ զէմինտէ կէօրփուէն արածթէլէր ոլ քատար տէնէ էթի խտիքի, տէնիչյօրքի Արփաքիլ թէնէսիօս պաղըրմըշարր եախօտ իսթիպտաարն միւճիտի էզիյէթէնիյօր եախօտ տիւնեա երգըյօրլար:

կիծէնին պիրինձի սաաթըը վաղըթլարընաա բալթոմուն իշինէ պիւրիւնէրէք քողքութա գարուլարընա տօղուու կիթտիմ քուրզան պիթմիշ խտի համլի տէնիւյօր խտի հագիգաթը տահա էյու միթէէսիր վէ մէյուս վէ քաթի իւմիտ խտիմ, վէ կէօրտիւլէրի քէնտիլէրէ տէնչէթէ վէ վիճատնլարընա չարբմըշիտի տափատ պէլլուկիմիր կէօրտիւմքի կէզիյօրաը մաթէմլի կիպի, սղյրահար եսո նրշանը օլարագ զարա գուչու գաբաթմըշ վէ ասքիրէրին սղաշլա լիանլար մըրըլատնալըքլարընը իշխորմիմ խէտէ օնկացի մննայամատըմ :

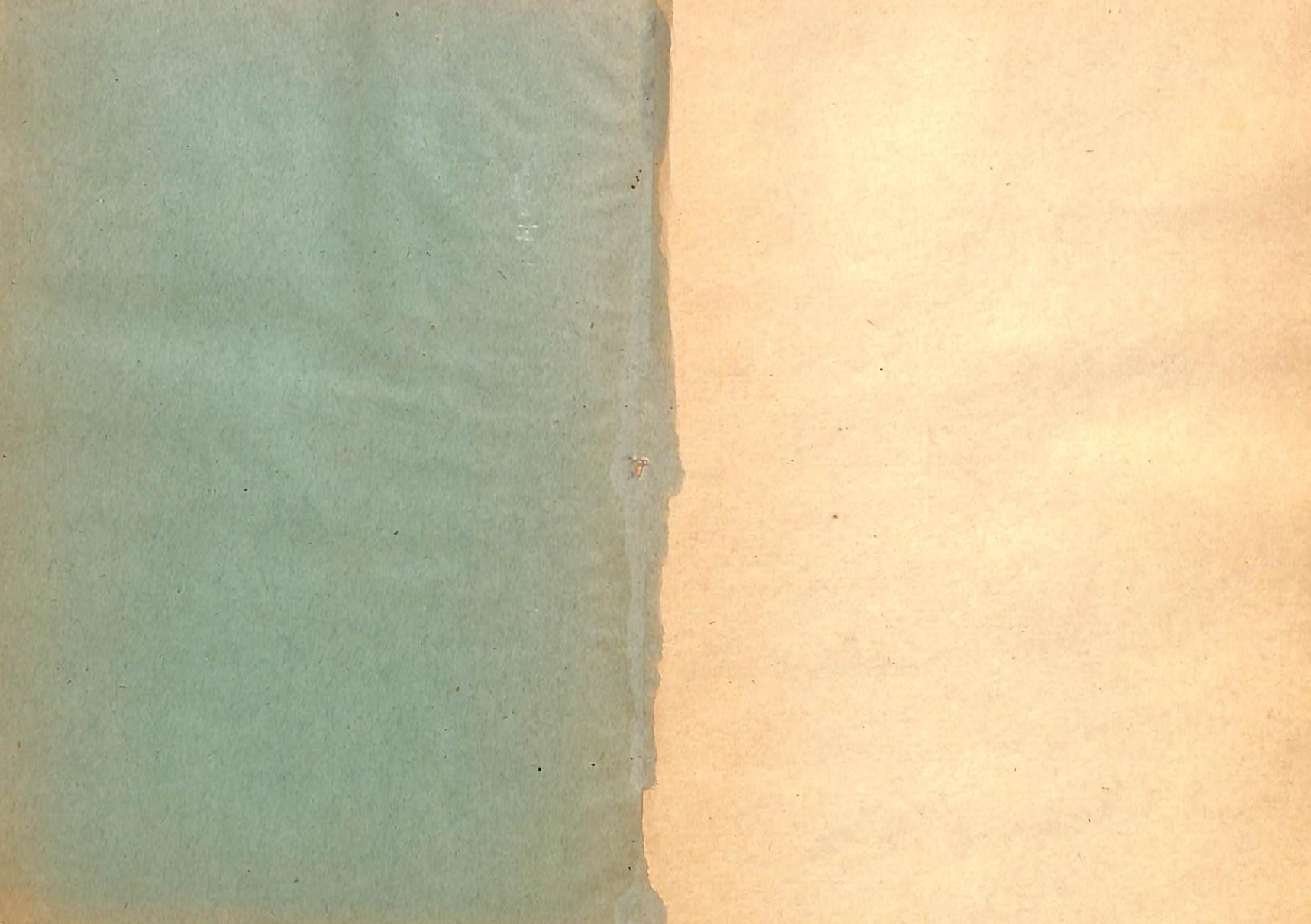
Պազէն քիւմէ քիւմէ ատէմլէր վէ գատընլար այագտաւ կէրիյէ տօղուու գողգութա տաղնա սպադըյօրլարաը վէ եէնի պիր միւճիզէ կէօրմիւշէր ձէսինէտէ պիր վագըթ սանէմ կիպի տուրույօրլաբար:

Աէյուու վէ միութեան թէ Եթութէ մըրտի էթակմ մէրտի վէնտին չըգարզըմ վակրմի օնու պայտ տէրէ ձէլէրի տահա նազարէթինըն գամի իւէ պուլաշմրշ խտիէր, աղլայըշը պիր հալ իւէ պիր իխթիյար վէ գունամի արդամընտա պիր գաչ գատըն

լար կէօրախոմ օ այտպարըմա տիւշախու վէ աճը իդէ ազլատը
պիր իիսթիյարն ազլայըշը կէօրմէք աձըլըտըր :

(Բէտէր) տէտիմ միլայիմանէ սէն քիմսին վէ արզուն նէ-
տիր, պէն Սրբմատեալը Յովսէցիմ ձէվաղ վէրտի, օ ափլէր-
րիմին իյին բէծա էթմէքտէն պիլախմբի Նազարէթի Յլսուսուն
տէգորի հջին լուսիսաթ իսթէլ օւ : Էմբին պաշ ւ սթէւնէ տէտիմ
քէնարւնէ վէտյնը գէմանտա Ման լիսայ էմր լիտի մքի առքեր
լէր ալարտգ տէ վն էաւնլէլի մաւճաֆաղա էթսին օլմայաքի պի
րիսի մուտայաչէ էթսին պիր գաչ կիսն սոնկրա քապրիսթմն պաշ
խոր քէնարի շակիրթլէրի մաւլիքին հէր թարափինա լան էթմիչ
լէրքի Յլսուս զէն ամէթափինաուլքի էվիլտէն քէնարի սէօյէմիշիսի
եալընրդ սօն պիր վարիփէ չալմէշ օտախի պու աճրիր վազաայը նմ
բէրաթօսա պիլուիրմէն իտի . խասաւըլը վաճաանդն գէրտո-
սը կէնէ էօյլէտէ հախարը կէն ըշշյանտք վանդիթ մու-
խապէրաթը պիթիրտիմ : օ տա՛ինատա Արտէմիսին լու-
տէոնին ճարմա նէսին պօրուչար սէսի քււաղըմա եէթիշ-
տի կէօլէրփմի իմրէրաթօսան նաբուարնա քայարրարաք պիր
պէօլիսէ ասիէր կէօրտիւմ վէ կէրփտէն իմրէրաթօտուն մար-
շնը չաւան պաշքա պօրու սէտալարը լշիթտիմ, պանա
սէօլ գէլլումիշ հալտւմ բայ գէլլուր լու 2,000 սէշիլմիշ առ-
քերլէր սնաբարա չապուք եէթիշմէք իչուն պիթիսն կէնէ եօլ
ալմէ շաբար իտի :

ԵԱՐէրիմի սրտարաք ող սզբրտըմ, թաքտիրին զարաւը իմնէ,
քի հագուըզլըք եէրինի սէուլսուն վէ ախնքի վաւգուալթ իչին
պու կէլնի առքեր պու կիսն եէթիշտի, մէրհամէթսիդ թագրի
քի մէւաթէշ վէլ էօլէճէքէրին մասլըհաթլարը արասւնունէ օլ-
ունլար օհնասրն : խաչն խզերինսէ ուզանաւզ վարիթ Նա
զարէթինին աւտիկի առզոււ իտի հէր չնյ խիթամէ ձւ ա օլուն-



ՀՀ Ազգային գրադարան



NL0594687

